

**12. Kalkınma Planı ve İnsan Hakları Eylem Planı Gereği
Adalet Bakanlığı-HEGEM Vakfı Ortaklığı ve
27 Devlet Üniversitesi iş birliği ile,**

**“İNŞAN HAKLARI, ŞİDDETLE MÜCADELE VE SOSYAL
ARABULUCULUK BİLİNCİNİ GÜÇLENDİRİCİ ETKİN SAHA
AKTÖRLERİ YETİŞTİRİLMESİ SEFERBERLİĞİ: 2024- 2034”**

ULUSLARARASI SERTİFİKA PROGRAMLARI

Türkiye’de ilk defa

AİLE TEMELLİ ARABULUCULUK

HEGEM: ŞİDDETLE MÜCADELENİN 41. YILI

“BİZ-BİZE ADALET”

MADDE: 723.1. “Aile içi şiddeti ortaya çıkaran temel unsurlar belirlenerek önleyici mekanizmaları artırmaya yönelik kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler ile STK’ların iş birliğiyle bütüncül çalışmalar yürütülecektir.” (12. KALKINMA PLANI)

AİLE TEMELLİ ARABULUCULUK PROJESİ

PROJE YÜRÜTME KURULU

Mehmet ERSOY (Vali)

HEGEM Mütevelli Heyeti Başkanı

Hüseyin AKSOY (Eskişehir Valisi)

Proje Yüksek İstişare Kurulu Başkanı

Osman KAYMAK (Vali-Mülkiye Başmüf.)

Proje Resmi Kurumlar Genel Koordinatörü

Hikmet Yıldırım CELKAN (Prof. Dr.)

Proje Akademik Sektörler Danışmanı

Nebi ÇELİK (Cumhurbaşkanlığı S BB)

Sektörler Genel Müdürü, Proje Danışmanı

Hakan ÖZTATAR (Adalet Bakanlığı)

Adalet B Hukuk İşleri Genel Müdürü

İrfan DEMİRÖZ (Vali Yardımcısı)

Marmara Bölgesi Koordinatörü

Mehmet Ali DİM (KGK Başkanı)

Uluslararası Medya Koordinatörü

Gül Sultan ÖZEREN (Doç. Dr.)

Proje Genel Koordinatörü

Binnur YEŞİLYAPRAK (Prof. Dr.)

Proje Yürütme Kurulu Üyesi

Mehmet TEYFUR (Prof. Dr.)

Proje Yürütme Kurulu Üyesi

Nurten SARGIN (Prof. Dr.)

Proje Yürütme Kurulu Üyesi

Sevda MUTLU (Prof. Dr.)

Proje Yürütme Kurulu Üyesi

Ali ÇAĞLAR (Prof. Dr.)

Proje Yürütme Kurulu Üyesi

Zahir KIZMAZ (Prof. Dr.)

Proje Yürütme Kurulu Üyesi

Sezai ÖZÇELİK (Prof. Dr.)

Proje Yürütme Kurulu Üyesi

Mustafa KARACA (Doç. Dr.)

Proje Yürütme Kurulu Üyesi

Mustafa DAMAR (Doç. Dr.)

Proje Yürütme Kurulu Üyesi

Hasan H. TAYLAN (Doç. Dr.)

Proje Yürütme Kurulu Üyesi

Ersel Anıl SOLAK (Doktorant)

Proje Yürütme Kurulu Üyesi

Meltem TEMURER (Av.)

Proje Hukuk İşleri Danışmanı

PROJE ÖZETİ

Bu proje, İnsan Hakları Eylem Planı ve Cumhurbaşkanlığı 2021/9 Genelgesi gereği Adalet Bakanlığı-HEGEM Vakfı ortaklığı ile başlatılmış; 2022-2023 yıllarında pilot iller çalışmaları sonucunda yaklaşık 5 bin kişi koordinatör üniversiteler üzerinden, "yeminli sosyal arabulucu" ve "yeminli şiddet önleme ve insan hakları danışmanı" olarak mezun edilmiştir. Pilot iller saha çalışmaları döneminde, yürütülen proje faaliyetleriyle ilgili Bakanlıklar, Valilikler, Üniversiteler tarafından, on binlerce kuruma/kuruluşa ve milyolarca kamu çalışanına ulaşan resmi yazılar yazılmıştır.

Üst politika belgelerimizde (Kalkınma Planları, İnsan Hakları Eylem Planları) insan haklarının güçlendirilmesi ve şiddetle mücadele olguları üzerine yeterli hükümler bulunsa da, sosyal hayat alanlarındaki uygulamalarda eksiklikler ve sorunlar vardır.

Ülkemizde özellikle son on yıldır yaşanan ekonomik, sosyal ve siyasal krizler aile yapısı/yaşantısı üzerinde ciddi zorlanmalara yol açmıştır. Sosyal ve bireysel travma dönemleri kolayca gerginliklere, saldırganlıklara dönüşebildiği için, kişiler arası anlaşmazlıkların çatışmaya/şiddete dönüşmesi riski giderek artmaktadır.

Giderek artan sosyal riskler nedeniyle, sosyal dokunun güçlendirilmesi, şiddetin her türünün önlenmesi ve insan haklarının geliştirilmesi anlayışlarında stratejik yeni yönelişlere gidilmesini kaçınılmaz hale getirmiştir. Bu yöneliş ise, şiddetin daha ortaya çıkmadan aile, okul, işyerleri ve diğer sosyal ortamlarda önlenmesi için bütün kurum ve kuruluşların bir seferberlik içinde hareket etmesi şeklinde olmalıdır.

Bu bilgi dosyasında ortaya konduğu üzere, üst politika belgeleri hükümlerine bire bir uygun olarak, "İnsan Hakları, Şiddetle Mücadele ve Sosyal Arabuluculuk" temalı bir hizmet birliği ve materyal havuzu oluşturulmuştur. Şiddetle Mücadelesinin 41. yılında HEGEM; Bakanlıklarla, 27 Devlet Üniversitesiyle, Valiliklerle, STK'larla ve diğer paydaş kurum kuruluşlarla 10'ar yıllık iş birliği sözleşmeleri imzalamış bulunmaktadır.

Adalet Bakanlığı-HEGEM Vakfı ortaklığı ile oluşturulan bu güçlü akademik yapı ile Türkiye'de, "Yeminli Sosyal Arabuluculuk" sertifika programları başlatılmış oldu. Çok sektörlü ve de çok disiplinli olarak planlanan sosyal arabuluculuk model programları;

a) Aile Temelli Sosyal Arabuluculuk

b) Okul Merkezli Sosyal Arabuluculuk

c) İş Hayatında ve Kurum İçi Sosyal Arabuluculuk

d) Yerel Dinamikler Ekseninde Sosyal Arabuluculuk temaları üzerinden programlandı.

"İnsan Hakları", "Şiddetle Mücadele" ve "Sosyal Arabuluculuk" kavramlarını iç içelik mantığıyla düşünerek, şiddeti anlama ve suçu önleme yönünde etkin sosyal politikalar geliştirebilir, uygulayabilir ve başarılı olabilirsiniz. Batı ülkelerinde, her tür şiddetle mücadele ve arabuluculuk uygulama çalışmaları daha çok STK'lar, Yerel Yönetimler ve Akademiler iş birliği ile yürütülmektedir.

Gelinen çağda ve ülkemiz şartlarında tüm kurumlar ve hepimiz şiddetle etkin mücadele adına daha fazlasına yapmak zorundayız. "2024-2034 İnsan Hakları, Şiddetle Mücadele ve Sosyal Arabuluculuk Bağlamında Hizmet Seferberliği" ülkemiz için önemli bir fırsattır; önem ve değerini siyasilerin, bürokratların, Üniversitelerin iyi anlaması ve gereğini ivedilikle yerine getirmesi kamu yararı adına büyük önem taşımaktadır.

"Görevi olduğu halde yapmamak, modern bir devlette işlenebilecek adaletsizlikler içinde, büyük bir adaletsizliktir. En ciddi adaletsizlik eylemlerini gerçekleştirenler ise, genellikle şiddet ve adaletsizliği engellemesi öngörülen kişilerin ta kendisidir." (Judith N. SHKLAR)

1. GİRİŞ

AİLE bütün zamanlarda ve bütün toplumlarda en insani, en stratejik sosyal kurum olmuştur. Aile, bireyler için temel güvenlik, sağlık, mutluluk ve özgürlük alanı özelliği taşır; "Toplumun temeli ailedir." Maddesi olarak da Anayasa sayfalarında abidedir. Sağlıklı aileler olmadan mutlu birey, mutlu bireyler olmadan güçlü toplum olamaz.

İnsanın varlığa gelişi, var olmadan doğan temel insan hakları öncelikle kendi aile ortamında bilinir ve yaşanır. Çocukların ihmal ve istismardan korunması ancak bilinçli anne babalar, güvenli okullarla mümkündür. Doğal insani değerler ve bireyin temel özgüven duygusu aile ortamında kazanılır. Aile, en önemli insan hakları okuludur.

21. yüzyılda bütün dünya ve toplumumuz çok hızlı bir değişim süreci yaşıyor. Hızlı değişimin çocuklarımızı, gençlerimizi, aile yapımızı ve bağlı olarak sosyal ilişkilerimizi nasıl etkileyeceğine dair öngörüler geliştirmek, yarınki sosyal ve bireysel risklerle ilgili tedbirler almak zorundayız. Bu zorunluluk bütün kurum ve kuruluşları, "çocuk-geç-aile odaklı" etkin sosyal hizmet model ve uygulama yöntemlerinin bir an önce hayata geçirilmesi boyutunda sorumluluk almaya çağırır.

12. KALKINMA PLANINDA PROJENİN DAYANAĞI BAZI MADDELER

MADDE: 723. "Aile içi şiddeti ortaya çıkaran temel unsurlar belirlenerek önleyici mekanizmaları artırmaya yönelik kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler ile STK iş birliğiyle bütüncül çalışmalar yürütülecektir."

MADDE: 738.2. "Erken çocukluk döneminden başlamak üzere çocuklara ve ebeveynlerine ihmal, istismar, şiddet konularında farkındalık eğitimleri verilecektir."

MADDE: 738.3. "Çocuklarla çalışan profesyonellerin ihmal, istismar ve şiddeti tespit etme, gerekli yönlendirmeyi yapma kapasitelerini artırmaya yönelik programlar düzenlenecektir."

MADDE: 918. "Yargının iş yükünün hafifletilmesinde, uyuşmazlıkların kısa sürede çözülmesini sağlayacak alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemleri geliştirilecektir."

MADDE: 918. 4. "İhtiyari arabuluculuk uygulamasının etkinliği artırılacaktır."

MADDE: 918. 5. "Soruşturma-kovuşturma öncesi olmak üzere alternatif çözüm yolları geliştirilecektir."

CUMHURBAŞKANLIĞI 2023/16 Genelgesi'nde,

MADDE: 4. "Şiddetle mücadelede aktif rol alan kurumlar başta olmak üzere tüm kamu kurum ve kuruluşları tarafından kamu personelinin şiddetle mücadeleye ilişkin bilgi ve farkındalığının artırılmasına yönelik çalışmaların yürütülmesine devam edilecektir."

MADDE: 5. "Şiddetle topyekûn mücadeleye yönelik toplumsal farkındalık ve duyarlılığı artırmak üzere eğitim ve bilinçlendirme çalışmaları yapılmaya devam edilecektir."

MADDE: 10. "Yerel düzeyde şiddetle mücadelede koordinasyon ve iş birliğinin sağlanması için Valiler, Kaymakamlar tarafından gerekli tedbirler alınacaktır." ifadelerine yer verilmiştir.

20. Yüzyıldan itibaren gelişmiş ülkelerden başlamak üzere, bütün dünyada kadınların ve çocukların şiddetten korunmalarına yönelik yeni yasal ve sosyal önlemler alınmaya başlanmıştır. Ancak ABD'nde, 1980'li yıllarda kadınları şiddete karşı korumaya yönelik yeni kanunlar çıkarıldı ise de ilk uygulamalarda fazla başarı elde edilemedi. Kadınları koruma amaçlı başlatılan yasal süreçlerin işleyişinde ilgili güvenlik ve adalet görevlilerinin şiddet/istismar/mağduriyet konularında yeterli bilgilerle donatılmamış olmaları birçok uygulama sorunlarına yol açtı. Kadına yönelik şiddet olayı yaşanan ve kadının polisi aradığı çok sayıda olayda, güvenlik güçleri zamanında olay yerine ulaşsa da ya **çifte gözaltı ile geri dönüldü** ya da olayların beşte birinden fazlasında göz altına alınıp götürülenler kadınlar oldu. Bu durumla ilgili yapılan araştırmalarla tespit edildi ki, polis olay evine vardığında sakin bir adam ve **adama saldırı halinde bir kadınla** karşılaşılıyor ve kadını göz altına alıyordu.

ABD’nde bu durum *karşısında birincil saldırgan yasaları* yürürlüğe kondu; güvenlik güçleri ve ilgili adli personelin şiddeti anlama-önleme eğitimlerinden geçirilmelerine karar verildi. Günümüzde, kişinin eşine fiziksel saldırıda bulunması yasalara aykırıdır. Ne yazık ki eşine saldıranların ne gibi müeyyide ile karşılaşacağı kentten kente, ilçeden ilçeye, hatta karakoldan karakola bile değişebilir. Dolayısıyla, kendini hukuk sistemi ile korumaya çalışan kadın, işleyişin tutarlılığına güvenemeyebilir. Yurttaşların hakları ile ilgili, kamu kuruluşlarının kendilerine neler sunabileceği konusunda etkin bilgilendirme yapılarına ihtiyaç var. Kadın ve çocuklarla ilgili pozitif ayrımcılık yasalarını uygulayacak tüm kamu görevlilerinin, insan hakları ve şiddeti önleme konusunda sistematik eğitimlerine ihtiyaç vardır.

2. SOSYAL ARABULUCULUK

Sosyal arabuluculuk, insanlık tarihinin en eski ve de en önemli anlaşmazlık/çatışma çözme yollarından birisidir. En çok da aile eksenindeki ve akraba içi sorunların çözümünde kullanılmıştır. Uyuşmazlıkların dava konusu olmadan dostane yollarla hallini, Batı dünyası "Alternatif Uyuşmazlık Çözümü" olarak adlandırmakta, özellikle son 30 yıldır Kanada ve Avrupa Birliği Ülkeleri bu bağlam-daki uygulamaları tüm kurumlarında yaygınlaştırmaya çalışmaktadır. Avrupa Birliği ilgili komisyon ve komitelerinde alınan kararlarda, kişiler arası uyuşmazlıkların üçüncü bir kişinin dostane müdahalesiyle çözülmesini öngören çabaların, kişiler için "en elverişli sonuçları doğuracağı" vurgusu yapılmaktadır.

Özellikle ihtilafli tarafların üzerinde serbestçe tasarruf edebildikleri “özel haklar alanındaki uyuşmazlıkların” müzakere ile veya bir arabulucu hakemliğinde ele alınarak çözümü en faydalı yoldur.

Dostane uyuşmazlık çözüm yolları, kamusal bir merci (bir mahkeme) olmaksızın, anlaşmazlık yaşayan kişilerin gönüllü olarak hakemliğini/arabuluculuğunu kabul ettikleri tarafsız/yetkili kişi ya da kişilerce uzlaştırılmasından ibarettir.

"Adaletin Etkinliği Hakkında Uzmanlar Komitesi" tarafından kabul edilen raporda ‘arabuluculuk’ terimi, bir uyuşmazlığın dostane yollarla çözümü için çalışan üçüncü kişinin, her türlü (uzlaştırma da dahil olmak üzere) ve uyuşmazlığın her aşamasındaki (yargı sürecinin içinde veya dışında) faaliyetini kapsayacak şekilde kullanılmıştır. Böylece arabuluculuk, tarafları bağlayıcı bir karar verilmesiyle sonuçlanan resmî nitelikli dava yolu, tahkim ve her türlü dostane anlaşma biçiminden ayrılmaktadır. Bu “işlevsel” tanımla, üye ülkelerin iç hukuklarında bulunan terminolojik farklılıklar giderilmiştir.”

"Arabuluculuk hizmetinin (ücretli veya ücretsiz olarak) toplumca tedarik edilmesi hâlinde, taraflar arabuluculuk için herhangi bir masraf yapmayacaklardır. Uyuşmazlığın niteliğine bağlı olarak, arabulucular genel bir yeterliliğe sahip olabilecekleri gibi, mevcut uyuşmazlık hakkında özel bir uzmanlığa sahip kişiler de olabilirler."

"Arabuluculuk sadece, bir uyuşmazlığın mahkeme önüne taşınmadan önce başvuru bir usul değildir. Arabuluculuk süreci sonunda bir uzlaşmaya, tarafsız bir üçüncü kişinin katılımı olsun veya olmasın, tarafların doğrudan katılımı ile müzakere vasıtasıyla da ulaşılabilir. Müzakere en temel uyuşmazlık çözüm yolu olup, tarafların uyuşmazlık çözüm süreci/şekli üzerinde tam bir kontrole sahipliğini sağlar.”

Fransa, Kent Sorunları Bakanı Bartolone'nin

“Sosyal Arabuluculuk Sempozyumu” (Paris 2000) açılış konuşması:

“Günümüzde Fransa'daki sosyal arabulucuların sayısı bilinemeyecek kadar fazladır. Sosyal arabuluculuk günlük hayattaki somut problemlere cevaben doğmuştur. Bu problemler ülkeden ülkeye değişse de, çoğu Avrupa ülkesi için benzer anlaşmazlıklar sorun olarak yaşanmaktadır. Bazı sorunlar şehir hayatı ile ve özellikle de işsizlik, ekonomik sorunlarla boğuşan kesimler arasındaki gerilimlerin yüksek olduğu yoksul ve yoksun bölgelerle ilgilidir. Fransa ve Belçika’da yerel güvenlik sözleşmeleri ile “sosyal arabuluculuk” toplumsal gerilimlerin azaltılması ve şiddetin önlenmesi için alınan önemli çözüm önlemlerinden biridir. Gündelik yaşamı sorunları için sosyal arabuluculuk birçok alanda gerekmektedir; kamusal alanlarda, üniversitelerde, okullarda, sosyal hizmet sağlayan alanlarda, hastanelerde, işyerlerinde ...vb. Bu toplantıyla, Avrupa ülkelerinin sosyal arabuluculuk uygulamaları ve deneyimlerinin paylaşılması ve **sosyal arabuluculuk uygulamalarının şiddet/suç önleme amaçlı kullanımına dair geniş bir anlayış geliştirilmesi** hedeflenmektedir.”

3. AİLE TEMELLİ YEMİNLİ SOSYAL ARABULUCULUK

Günümüzde aile, yalnızca Medeni Kanun ilgili hükümlerine uygun olarak kurulmuş yalın bir birlik değil, aynı zamanda sosyal ve insani haklarla donatılmış bir anayasal kurumdur. Her aile ait olduğu toplum kültürünün değerleriyle yaşar ve ayrıca bu değerlerin yaşatılmasına katkıda bulunur. “Aile Temelli Arabuluculuk” tanımına akrabalık, komşuluk, aile içi sorunlar ve geniş anlamda aileyi etkileyen (hukuk uyuşmazlıkları hariç) tüm anlaşmazlık ve çatışmalar girmektedir.

Gündelik yaşam sosyolojisi ekseninde bakıldığında, kişiler arası anlaşmazlık ve çatışmalar çok büyük oranda aile eksenli özellik taşırlar. Adliyelerimizin iş yüküne bakarsak, sadece 2023 yılı içinde Cumhuriyet Başsavcılıklarında soruşturma evresi dosya sayısının 12 milyon 724 bin 908 ve bu dosyalarda yer alan şüpheli sayısının 16 milyon olduğunu görürüz. On milyondan fazla kişinin de mağdur olduğu adli olaylarda kim haklı kim haksız yargısal bir konudur; ancak, sosyal ve insani boyutta, *bütün bu olayların acaba %de kaç adli aşamaya gelmeden müzakere ve arabuluculukla (dostane çözüm yollarıyla) önlenbilirdi?* boyutu, kesinlikle yargı boyutundan daha az önemli değildir.

Aile eksenli sorunlar daha çok eşler arasında, çocuklarla anne babaları arasında, kardeşler arasında ve aile bireyleri ile anne ya da babanın akrabaları arasında yaşanan anlaşmazlıklardır. Ancak, aile bireyleri ile komşular, ilişki ve iletişim içinde olunulan kişi ve diğer aileler, aile bireyleri ile hizmet alınan ya da verilen kişiler, aile bireylerinin çalıştıkları işyerlerinde ki diğer kişi veya yöneticilerle ortaya çıkan anlaşmazlıklar, çocukların okullarında veya sosyo-kültürel-sportif faaliyet ortamlarından getirdikleri sorunlar da aile eksenli özelliktedir. Öyleyse bütün bu sayılanlar ve benzer kişiler arası anlaşmazlık ve çatışma konuları aile eksenli özelliktedirler.

Aile eksenli anlaşmazlık ve çatışmaların daha ortaya çıktığı anda, ihtilaflar büyümeden müzakere ve arabuluculuk yoluyla önlenmesi öncelikle bir kültür, bir hayat felsefesi ve anlayış meselesidir. Böylesi bir kültür ancak eğitim yoluyla kazanılabilir. Öncelikle bu program hedefi olarak öngörülen “arabulucu aktörlerin yetiştirilmesi” stratejik öneme sahiptir. Yetiştirilecek bu saha aktörleri, ailede, okulda, işyerinde, mahallede, sitede, akraba çevresinde anlaşmazlık ve çatışma konularını dostane yollarla çözüme kavuşturma görevlerini yürüteceklerdir.

Özellikle aile içi anlaşmazlıkların müzakere ve arabuluculuk yöntemiyle çözülme gayreti ister başarılı olsun ister bazı olaylarda olmasın çocuklar için bir olumlu sosyalleşme fırsatı ve de doğal eğitimi sağlayacaktır. Aile içinde ve aile ekseninde kazanılan inanç, tutum ve davranış kalıpları genellikle nesilden nesile aktararak kültürleşir.

Aile eksenli arabuluculuk psikoloji, sosyoloji, insan hakları bağlamında hukuk, felsefe ve daha çok sosyal psikoloji bilgilerinden karma olarak yararlanma anlayışıyla yapılandırılmış çok disiplinli bir eğitim programını gerektirir. Aile arabuluculuğu, toplumun ihtiyaçlarına, talep edenlerin beklenti düzeylerine göre iyi yapılandırılmalıdır. Aile Temelli İleri Arabuluculuk, İnsan Hakları yanında sosyal normlar bağlamında hareket eder ve bu misyonu edinir.

Aileyi güçlendirmek, ailenin güvenliğini, aile bireylerinin esenlik ve mutluluğunu arttırmak bütün KAMU Görevlisi olanların öncelikli işidir. İllerin ya da bölgelerin çıkartılacak bilimsel sosyal risk haritalarına göre Mülki Amirler, Yerel Yöneticiler, İl Müdürleri, Üniversiteler, STK’lar ve tüm bürokratlar elbirliği ile, “**Aile Temelli Yeminli Arabuluculuk**” hizmet modellerinin, faaliyetlerinin sosyal alanlarda etkin olarak hayata geçmesi için sorumluluk almalıdır.

PROJE BİLİM/EĞİTİM KURULU

Hikmet Sami TÜRK (Prof. Dr.)

Proje Genel Danışmanı

Hüseyin KARAMAN (Prof. Dr.)

YÖK Üyesi, Proje Genel Danışmanı

Hikmet Yıldırım CELKAN (Prof. Dr.)

Proje Akademik Sektörler Danışmanı

Helena Neves ALMEIDA (Prof. Dr.)

Proje Uluslararası Danışmanı

Gül Sultan ÖZEREN (Doç. Dr.)

Proje Genel Koordinatörü

Sezai ÖZÇELİK (Prof. Dr.)

Proje Genel Danışmanı

Zahir KIZMAZ (Prof. Dr.)

Bilim/Eğitim Kurulu Üyesi

Sezgin AÇIKALIN (Prof. Dr.)

Bilim/Eğitim Kurulu Üyesi

Gökhan GÜNEYSU (Prof. Dr.)

Bilim/Eğitim Kurulu Üyesi

Kasım KARATAŞ (Prof. Dr.)

Bilim/Eğitim Kurulu Üyesi

Sevda MUTLU (Prof. Dr.)

Bilim/Eğitim Kurulu Üyesi

Nurten SARGIN (Prof. Dr.)

Bilim/Eğitim Kurulu Üyesi

Vahap ÖZPOLAT (Prof. Dr.)

Bilim/Eğitim Kurulu Üyesi

Ali ÇAĞLAR (Prof. Dr.)

Bilim/Eğitim Kurulu Üyesi

Milay KÖKTÜRK (Prof. Dr.)

Bilim/Eğitim Kurulu Üyesi

Mehmet TEYFUR (Prof. Dr.)

Proje Yürütme Kurulu Üyesi

Binnur YEŞİLYAPRAK (Prof. Dr.)

Bilim/Eğitim Kurulu Üyesi

Selahiddin ÖĞÜLMÜŞ (Prof. Dr.)

Bilim/Eğitim Kurulu Üyesi

Haci Yusuf ACUNER (Prof. Dr.)

Bilim/Eğitim Kurulu Üyesi

İbrahim GÖKDAŞ (Doç. Dr.)

Bilim/Eğitim Kurulu Üyesi

Mustafa TAMER (Doç. Dr.)

Bilim/Eğitim Kurulu Üyesi

Hasan H. TAYLAN (Doç. Dr.)

Bilim/Eğitim Kurulu Üyesi

Fatih ARSLAN (Doç. Dr.)

Bilim/Eğitim Kurulu Üyesi

Mustafa KARACA (Doç. Dr.)

Bilim/Eğitim Kurulu Üyesi

4. "AİLE TEMELLİ ARABULUCULUK" SERTİFİKA PROGRAMI

1	ŞİDDET KÜLTÜRÜ VE SOSYAL RİSKLER Komisyon
2	AİLE ARABULUCULUĞUNUN GEREKLİLİĞİ VE UYGULAMA ÖRNEKLERİ Doç. Dr. Hasan H. TAYLAN- Dr. Hüseyin Z. KARA
3	AİLE ARABULUCULUĞUNUN FELSEFİ VE SOSYOLOJİK TEMELLERİ Prof. Dr. Sevda MUTLU- Doç. Dr. Fatih ARSLAN- Dr. Âdem ÖKTEN
4	İNSAN VE HAKLARI Komisyon (Editör: Prof. Dr. Gökhan GÜNEYSU)
5	ŞİDDET VE ÖNLEME YÖNTEMLERİ Prof. Dr. Zahir KIZMAZ
6	AİLEDE UYUŞMAZLIK VE ÇATIŞMA ÇÖZÜMÜ ANALİZİ Prof. Dr. Sezai ÖZÇELİK- Prof. Dr. Ayşe Dilek ÖĞRETİR ÖZÇELİK
7	AİLE TEMELLİ İLERİ ARABULUCULUK Doç. Dr. Gül Sultan ÖZEREN
	- UYGULAMA - SEMİNERLER - ATÖLYE ÇALIŞMALARI

HEGEM Vakfı ve paydaş kuruluşlar iş birliği ile, il ve ilçelerde özgün
"AİLE ARABULUCULUĞU HİZMET YAPILARI" oluşturulacaktır.

"KAMU GÖREVLİLERİNDEN ADALET, dostlarımızdan sadakat ve parasını ödediğimiz kimselerden mal veya hizmet temini bekleriz. Bu beklentiler karşılanmadığında sadece üzülmele kalmayız, AYNI ZAMANDA KENDİMİZİ İHANETE UĞRAMIŞ HİSSEDERİZ."
(Judith N. SHKLAR)

HEGEM:

- **DÜNYADA, şiddet üzerine en çok (117) bilimsel araştırması ve yayını olan STK**
- **DÜNYADA, “Yeminli Sosyal Arabuluculuk” modelini ülkesinde en güçlü başlatan ve en hızlı yaygınlaştıran STK**
- **DÜNYADA, “Şiddetle Mücadele” ve “Sosyal Arabuluculuk” alanında rekor sayıda üniversite ile (27) protokol imzalayarak büyük akademisyen ağını ve materyal havuzunu oluşturan tek STK**
- **TÜRKİYE’DE, İLK uluslararası “Şiddet Kongresi” yapan kuruluş**
- **TÜRKİYE’DE, illerin/ilçelerin çok sektörlü/çok disiplinli üst analiz ve haritalama özellikli “SOSYAL RİSK” araştırmalarını yapan ilk ve tek STK**
- **TÜRKİYE’DE, “mobil psiko-sosyal destek aracı ve ekibi” ile yerinde, yani ihtiyaç mahallinde “Aile Arabuluculuğu” hizmet modelini hayata geçiren ilk STK**

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü

Sayı : E-60374460-045.02.70/32289
Konu : Sosyal Arabuluculuk Programı

10.11.2021

DAĞITIM YERLERİNE

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminin ilk kalkınma planı olan 11. Kalkınma Planı kapsamında temel amaç olarak belirlenen 2.3"Nitelikli İnsan, Güçlü Toplum" başlığı altında tüm bireylerin kapsayıcı ve nitelikli bir eğitime ve hayat boyu öğrenme imkânlarına erişim sağlamaları amaçlanmış ve ailenin güçlendirilmesine yönelik politikalar ise toplumsal bütünleşme ve sosyal riskleri azaltmaya dönük en önemli kamu politikalarından biri olarak görülmüştür.

Bu çerçevede; Bakanlığımızın hedefleri içinde yer alan toplumsal uzlaşmayı tesis etmek amacıyla, hukuk uyumsuzlukları dışında kalan **akrabalık, komşuluk, aile, işyeri, okul, üniversite** gibi alanlarda sosyal ilişkilerden kaynaklı ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözümüne destek olarak HEGEM Vakfı ve bu vakıfla protokol imzalamış halihazırda 27 devlet üniversitesi ile işbirliği içinde "İnsan Hakları ve Şiddetle Sivil Mücadele Bilincini Geliştirici Saha Aktörleri Yetiştirme Projesi" geliştirilmiştir.

Hazırlıkları devam eden söz konusu **projenin başlangıçta 27 pilot ilde uygulanması ve tedricen hem iller hem de kurumlar bazında yaygınlaştırılması hedeflenmektedir.** Ülkemizde insan hakları ve şiddetle mücadele bilincinin etkin bir şekilde yaygınlaştırılması amacıyla uygulanacak olan projenin açılış/tanıtım toplantısı ve etkinliklerinin 18 Kasım 2021 tarihinde Ankara'da yapılması planlanmıştır. Yeri, saati ve programı ekli dosyada belirtilen çalışmaya, Bakanlığınızdan konuyla ilgili genel müdür veya daire başkanı düzeyinde temsilcilerin katılımının sağlanması; katılacak olan kişinin görev ve iletişim bilgilerinin (telefon, e-posta) en geç 12 Kasım 2021 tarihine kadar elektronik ortamda ab174319@adalet.gov.tr adresine gönderilmesi hususunda;
Gereğini arz ederim.

Hakan ÖZTATAR
Hâkim
Bakan a.
Hukuk İşleri Genel Müdürü

Dağıtım:

-Gençlik ve Spor Bakanlığı

- Eğitim, Araştırma ve Koordinasyon Genel Müdürlüğü
- Gençlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü
- Personel Genel Müdürlüğü
- Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü

-Milli Eğitim Bakanlığı

- Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü
- Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü
- Ortaöğretim Genel Müdürlüğü
- Din Öğretimi Genel Müdürlüğü
- Personel Genel Müdürlüğü

-İçişleri Bakanlığı

- İller İdaresi Genel Müdürlüğü
- Emniyet Genel Müdürlüğü
- Personel Genel Müdürlüğü
- Jandarma Genel Komutanlığı

-Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

- Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü
- Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü

-Sağlık Bakanlığı

- Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü

-Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

- İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü
- Strateji Geliştirme Başkanlığı

-Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

- Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü
- Ar-Ge Teşvikleri Genel Müdürlüğü

-Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı

- Karadeniz Teknik Üniversitesi
- Manisa Celal Bayar Üniversitesi
- Adana Çukurova Üniversitesi
- Adnan Menderes Üniversitesi
- Uludağ Üniversitesi
- Çankırı Karatekin Üniversitesi
- Pamukkale Üniversitesi
- Dicle Üniversitesi
- İğdır Üniversitesi
- Atatürk Üniversitesi
- Fırat Üniversitesi
- Gaziantep Üniversitesi
- Giresun Üniversitesi
- Hatay Üniversitesi
- Kayseri Üniversitesi
- Kocaeli Üniversitesi
- Konya Selçuk Üniversitesi
- Mardin Artuklu Üniversitesi
- Şanlıurfa Harran Üniversitesi
- Malatya Üniversitesi
- Mersin Üniversitesi
- Tekirdağ Üniversitesi
- Trabzon Üniversitesi
- Samsun Üniversitesi
- Sinop Üniversitesi
- Van 100. Yıl Üniversitesi
- İstanbul Üniversitesi
- Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
- İstanbul Medeniyet Üniversitesi
- Türk-Alman Üniversitesi
- Tarsus Üniversitesi

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Adresi : <https://vatandas.uyap.gov.tr>

T.C. Adalet Bakanlığı 06659 Kızılay-Çankaya/ANKARA
Telefon No : (0 312) 414 82 76 Faks No: (0 312) 219 44 47
e-Posta : adb@adalet.gov.tr İnternet Adresi : www.adb.adalet.gov.tr
Kep Adresi : adaletbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için : Arabuluculuk ProjeBürosu

Telefon No : (0 312) 414 82 76

T.C.
ANADOLU ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Genel Sekreterlik
Yazı İşleri Müdürlüğü

Sayı : E-63784619-100-742440
Konu : Sosyal Arabuluculuk

05.06.2024

Dağıtım Yerlerine

İlgi : Adalet Bakanlığının 10.11.2021 tarihli ve E-60374460-045.02.70/32289 sayılı yazısı.

İnsan Hakları Eylem Planı ve Cumhurbaşkanlığı 2021/9 sayılı Genelgesi gereği başlatılan Adalet Bakanlığı-HEGEM Vakfı ortaklığı, İçişleri Bakanlığı-Üniversitemiz işbirliği ile yürütülen, "İnsan Hakları, Şiddetle Mücadele ve Sosyal Arabuluculuk Bilincini Güçlendirici Saha Aktörleri Yetiştirilmesi Seferberliği 2024-2034" faaliyetlerine ülke düzeyinde devam edilmektedir.

İlgi'de kayıtlı yazıda, "...projenin başlangıçta 27 pilot ilde uygulanması ve tedricen hem iller hem de kurumlar bazında yaygınlaştırılması hedeflenmektedir." denilmiştir. Pilot çalışmalar deneyimlerinden ve illerin sosyal risk analizlerinden hareketle; sosyal dokunun güçlendirilmesi ve şiddetin önlenmesi için acilen ilgili bütün kurumlar düzeyinde "Aile Temelli Sosyal Arabuluculuk" uygulamasına geçilmesi büyük önem arz etmektedir.

Proje Yürütme Kurulu tarafından ilk pilot iller olarak belirlenen ve Cumhurbaşkanlığı Makamlarına da bildirilen yazımız dağıtım gereğinde belirtilen illerden başlamak üzere, 250 saatlik "Aile Temelli Yeminli Sosyal Arabuluculuk" sertifika programı Üniversitemiz Sürekli Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından yürütülecektir. 2024 dönemi kayıtlarında katılımcılara %50 indirim yapılacaktır.

Ekte bilgi dosyası ve uygulama yönergesi bulunan sertifika programına başvurular bireysel ve kurum kuruluşlar düzeyinde toplu olarak yapılabilecektir. Sertifika programları hakkında daha fazla bilgi edinmek için sem.anadolu.edu.tr sitesinden yararlanılabilir.

Keyfiyetin ilinizdeki bütün kamu çalışanlarına, yerel yönetimlere, Sivil Toplum Kuruluşlarına iletilmesi için gereğini arz ederim.

Bilgi İçin:
Sürekli Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü
Tel: 0 222 335 05 80/1768-69

Prof. Dr. Fuat ERDAL
Rektör

Ek:

- 1- Dağıtım Listesi (24 Muhatap)
- 2- Bilgi Dosyası

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BSECRNYF83

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/anadolu-universitesi-ebys>

Yunus Emre Kampüsü Tepebaşı/Eskişehir
Telefon No:+90 222 335 05 80/1352-1353 Faks No:+90 222 335 36 16
e-Posta:gensek@anadolu.edu.tr İnternet Adresi:www.anadolu.edu.tr
Kep Adresi:anadoluuniversitesi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Sevda ARMAĞAN
Memur
Telefon No: 1352

DAĞITIM LİSTESİ

Gereği:

ADANA VALİLİĞİNE
ANKARA VALİLİĞİNE
ANTALYA VALİLİĞİNE
BALIKESİR VALİLİĞİNE
BOLU VALİLİĞİNE
BURSA VALİLİĞİNE
ÇANAKKALE VALİLİĞİNE
DİYARBAKIR VALİLİĞİNE
EDİRNE VALİLİĞİNE
ESKİŞEHİR VALİLİĞİNE
MERSİN VALİLİĞİNE
İSTANBUL VALİLİĞİNE
İZMİR VALİLİĞİNE
KAYSERİ VALİLİĞİNE
KOCAELİ VALİLİĞİNE
KONYA VALİLİĞİNE
MALATYA VALİLİĞİNE
MANİSA VALİLİĞİNE
SAKARYA VALİLİĞİNE
SAMSUN VALİLİĞİNE
TEKİRDAĞ VALİLİĞİNE
DÜZCE VALİLİĞİNE

Bilgi:

-CUMHURBAŞKANLIĞI STRATEĞİ VE BÜTÇE BAŞKANLIĞINA
-ADALET BAKANLIĞINA

T.C.
ANADOLU ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Genel Sekreterlik
Yazı İşleri Müdürlüğü

Sayı : E-63784619-100-742379
Konu : Sosyal Arabuluculuk

07.06.2024

Dağıtım Yerlerine

İlgi : Adalet Bakanlığının 10.11.2021 tarihli ve E-60374460-045.02.70/32289 sayılı yazısı.

İnsan Hakları Eylem Planı ve Cumhurbaşkanlığı 2021/9 sayılı Genelgesi gereği başlatılan Adalet Bakanlığı-HEGEM Vakfı ortaklığı, İçişleri Bakanlığı-Üniversitemiz işbirliği ile yürütülen, "İnsan Hakları, Şiddetle Mücadele ve Sosyal Arabuluculuk Bilincini Güçlendirici Saha Aktörleri Yetiştirilmesi Seferberliği 2024-2034" faaliyetlerine ülke düzeyinde devam edilmektedir.

İlgi'de kayıtlı Adalet Bakanlığı yazısında, "...projenin başlangıçta 27 pilot ilde uygulanması ve tedricen hem iller hem de kurumlar bazında yaygınlaştırılması hedeflenmektedir." denilmiştir. Pilot çalışmalar deneyimlerinden ve illerin sosyal risk analizlerinden hareketle; sosyal dokunun güçlendirilmesi ve şiddetin önlenmesi için acilen ilgili bütün kurumlar düzeyinde "Aile Temelli Sosyal Arabuluculuk" uygulamasına geçilmesi büyük önem arz etmektedir.

Proje Yürütme Kurulu tarafından ilk pilot iller olarak belirlenen ve Cumhurbaşkanlığı Makamlarına da bildirilen aşağıdaki illerden başlamak üzere, 250 saatlik "Aile Temelli Yeminli Sosyal Arabuluculuk" sertifika programı Üniversitemiz Sürekli Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi (SEM) tarafından yürütülecektir. 2024 dönemi kayıtlarında katılımcılara %50 indirim yapılacaktır.

Ekte bilgi dosyası ve uygulama yönergesi bulunan sertifika programına başvurular bireysel ve kurum kuruluşlar düzeyinde toplu olarak yapılabilecektir. Sertifika programları hakkında daha fazla bilgi için sem.anadolu.edu.tr sitesinden yararlanılabilir.

Bilgilerinizi keyfiyetin avukatlara, Aile ve Çocuk Mahkemeleri çalışanlarına bildirilmesi için gereğini arz ederim.

Bilgi İçin:
Sürekli Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü
Tel: 0 222 335 05 80/1768-69

Prof. Dr. Fuat ERDAL
Rektör

Ek:
1- Dağıtım Listesi
2- Bilgi Dosyası

Dağıtım:
Dağıtım Yerlerine

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BSMCRNAC72

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/anadolu-universitesi-ebys>

Yunus Emre Kampüsü Tepebaşı/Eskişehir
Telefon No:+90 222 335 05 80/1352-1353 Faks No:+90 222 335 36 16
e-Posta:gensek@anadolu.edu.tr İnternet Adresi:www.anadolu.edu.tr
Kep Adresi:anadoluuniversitesi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Nuray YEŞİLTAŞ
Memur
Telefon No: 1352

DAĞITIM LİSTESİ

Gereği:

Adana Cumhuriyet Başsavcılığı
Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı
Antalya Cumhuriyet Başsavcılığı
Balıkesir Cumhuriyet Başsavcılığı
Bolu Cumhuriyet Başsavcılığı
Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı
Çanakkale Cumhuriyet Başsavcılığı
Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı
Edirne Cumhuriyet Başsavcılığı
Eskişehir Cumhuriyet Başsavcılığı
Mersin Cumhuriyet Başsavcılığı
İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı
İzmir Cumhuriyet Başsavcılığı
Kayseri Cumhuriyet Başsavcılığı
Kocaeli Cumhuriyet Başsavcılığı
Konya Cumhuriyet Başsavcılığı
Malatya Cumhuriyet Başsavcılığı
Manisa Cumhuriyet Başsavcılığı
Sakarya Cumhuriyet Başsavcılığı
Samsun Cumhuriyet Başsavcılığı
Tekirdağ Cumhuriyet Başsavcılığı
Düzce Cumhuriyet Başsavcılığı

Bilgi:

*Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığına
Adalet Bakanlığına*

T.C.
ANADOLU ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Genel Sekreterlik
Yazı İşleri Müdürlüğü

Sayı : E-63784619-100-742364
Konu : Sosyal Arabuluculuk

06.06.2024

Dağıtım Yerlerine

İlgi : Adalet Bakanlığının 10.11.2021 tarihli ve E-60374460-045.02.70/32289 sayılı yazısı.

İnsan Hakları Eylem Planı ve Cumhurbaşkanlığı 2021/9 sayılı Genelgesi gereği başlatılan Adalet Bakanlığı-HEGEM Vakfı ortaklığı, İçişleri Bakanlığı-Üniversitemiz işbirliği ile yürütülen, "İnsan Hakları, Şiddetle Mücadele ve Sosyal Arabuluculuk Bilincini Güçlendirici Saha Aktörleri Yetiştirilmesi Seferberliği 2024-2034" faaliyetlerine ülke düzeyinde devam edilmektedir.

Adalet Bakanlığının ilgi yazısında, "...projenin başlangıçta 27 pilot ilde uygulanması ve tedricen hem iller hem de kurumlar bazında yaygınlaştırılması hedeflenmektedir." denilmiştir. Pilot çalışmalar deneyimlerinden ve illerin sosyal risk analizlerinden hareketle; sosyal dokunun güçlendirilmesi ve şiddetin önlenmesi için acilen ilgili bütün kurumlar düzeyinde "Aile Temelli Sosyal Arabuluculuk" uygulamasına geçilmesi büyük önem arz etmektedir.

Proje Yürütme Kurulu tarafından ilk pilot iller olarak belirlenen ve Cumhurbaşkanlığı Makamlarına da bildirilen aşağıdaki illerden başlamak üzere, 250 saatlik "Aile Temelli Yeminli Sosyal Arabuluculuk" sertifika programı Üniversitemiz Sürekli Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü tarafından yürütülecektir. 2024 dönemi kayıtlarında katılımcılara %50 indirim yapılacaktır.

Ekte bilgi dosyası ve uygulama yönergesi bulunan sertifika programına başvurular bireysel ve kurum kuruluşlar düzeyinde toplu olarak yapılabilecektir. Sertifika programları hakkında daha fazla bilgi edinmek için sem.anadolu.edu.tr sitesinden yararlanılabilir.

Keyfiyetin baronuz bütün avukatlarına ve Arabuluculuk Merkezlerine bildirilmesi hususunda gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Fuat ERDAL
Rektör

Ek:

- 1- Dağıtım Listesi (26 Muhatap)
- 2- Bilgi Dosyası

Dağıtım:
Dağıtım Yerlerine

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BSVCRNMZBZ

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/anadolu-universitesi-ebys>

Yunus Emre Kampüsü Tepebaşı/Eskişehir
Telefon No:+90 222 335 05 80/1352-1353 Faks No:+90 222 335 36 16
e-Posta:gensek@anadolu.edu.tr İnternet Adresi:www.anadolu.edu.tr
Kep Adresi:anadoluuniversitesi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Yasemin ENGEL
Büro Personeli
Telefon No: 1318

DAĞITIM LİSTESİ

Gereği:

ADANA BAROSU BAŞKANLIğINA
ANKARA BAROSU BAŞKANLIğINA
ANKARA 2 NOLU BAROSU BAŞKANLIğINA
ANTALYA BAROSU BAŞKANLIğINA
BALIKESİR BAROSU BAŞKANLIğINA
BOLU BAROSU BAŞKANLIğINA
BURSA BAROSU BAŞKANLIğINA
ÇANAKKALE BAROSU BAŞKANLIğINA
DİYARBAKIR BAROSU BAŞKANLIğINA
EDİRNE BAROSU BAŞKANLIğINA
ESKİŞEHİR BAROSU BAŞKANLIğINA
MERSİN BAROSU BAŞKANLIğINA
İSTANBUL BAROSU BAŞKANLIğINA
İSTANBUL 2 NOLU BAROSU BAŞKANLIğINA
İZMİR BAROSU BAŞKANLIğINA
KAYSERİ BAROSU BAŞKANLIğINA
KOCAELİ BAROSU BAŞKANLIğINA
KONYA BAROSU BAŞKANLIğINA
MALATYA BAROSU BAŞKANLIğINA
MANİSA BAROSU BAŞKANLIğINA
SAKARYA BAROSU BAŞKANLIğINA
SAMSUN BAROSU BAŞKANLIğINA
TEKİRDAğ BAROSU BAŞKANLIğINA
DÜZCE BAROSU BAŞKANLIğINA

Bilgi:

CUMHURBAŞKANLIğI STRATEJİ VE BÜTÇE
BAŞKANLIğINA
ADALET BAKANLIğINA

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Personel Genel Müdürlüğü

TC İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
PERSONEL
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı :13064269/906-05/
Konu :Osman KAYMAK

/ /2023

BAKANLIK MAKAMINA

Şiddetle Mücadele Vakfı Yönetim Kurulu Başkanlığının 01.09.2023 tarihli yazıları ile Cumhurbaşkanlığı 11. Kalkınma Planı, İnsan Hakları Eylem Planı ve Cumhurbaşkanlığı 2021/9 Genelgesi gereği 18.11.2021 tarihinde Ankara’da açılış toplantısı yapılan Adalet Bakanlığı, HEGEM Vakfı ortaklığı ve 27 Devlet Üniversitesi iş birliği ile yürütülmekte olan, “İnsan Hakları ve Şiddetle Sivil Mücadele Bilincini Güçlendirici Saha Aktörleri Yetiştirilmesi Projesi”nin Bakanlığımızın katılımları ile ülke düzeyinde ve tüm Bakanlıklar eksenli çalışmalarının devam ettiği; proje bağlamındaki araştırma-uygulama nitelikli ön çalışmalara mülki amiri olduğu yerlerde büyük destek veren Vali-Mülkiye Başmüfettişi Osman KAYMAK’ın anılan projenin saha tanıtım ve uygulama çalışmalarında desteğine ihtiyaç duyulduğu belirtilmektedir.

Ulaşım, konaklama vb. tüm masrafları anılan Vakıf tarafından karşılanmak üzere Eylül 2023- Mayıs 2024 tarihleri arasında proje faaliyetlerinin ihtiyaç duyulan kesitlerinde görevlendirilmesi hususunda;

Tensiplerinize arz ederim.

Nedim AKMEŞE
Personel Genel Müdür V.

OLUR
/ /2023

Mehmet AKTAŞ
Bakan a.
Vali
Bakan Yardımcısı

HEGEM VAKFI İLE İŞ BİRLİĞİ BELGESİ BULUNAN KURUMLAR LİSTESİDİR (2024)

	KURUMLAR/KURULUŞLAR	BELGE SÜRESİ	BELGE TARİHİ
01	ADALET BAKANLIĞI	5 yıl +	Ocak 2022
02	İÇİŞLERİ BAKANLIĞI		Eylül 2023
03	MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI	5 yıl +	Ekim 2019
04	ESKİŞEHİR VALİLİĞİ	10 yıl +	Ocak 2024
05	ORDU VALİLİĞİ	10 yıl +	Ağustos 2024
06	BOLU VALİLİĞİ	10 yıl +	Ağustos 2024
07	MERZİFON KAYMAKAMLIĞI	10 yıl +	Ağustos 2024
08	GİRESUN ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Ocak 2021
09	RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Mart 2018 & Ocak 2021
10	MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Mart 2021
11	KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Nisan 2021
12	BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Nisan 2021
13	GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Nisan 2021
14	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Nisan 2021
15	SİNOP ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Haziran 2021
16	PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Temmuz 2021
17	SAMSUN ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Ağustos 2021
18	SELÇUK ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Ekim 2021
19	İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Ekim 2021
20	FIRAT ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Ekim 2021
21	HARRAN ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Ekim 2021
22	KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Ekim 2021
23	TEKİRDAĞ ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Ekim 2021
24	ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Ekim 2021
25	MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Ekim 2021
26	HATAY MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Ekim 2021
27	ALANYA ALAADDİN KEYKUBAT ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Kasım 2021
28	İĞDIR ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Kasım 2021
29	DİCLE ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Kasım 2021
30	MERSİN ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Kasım 2021
31	VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Kasım 2021
32	AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Kasım 2021
33	ANKARA SOSYAL BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Şubat 2022
34	BURSA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Temmuz 2022
35	ANADOLU ÜNİVERSİTESİ		Temmuz 2023
36	Şiddetle Mücadele Derneği	Süresiz	Temmuz 2014
37	Çocuk Hakları Zirvesi Derneği	Süresiz	Nisan 2020
38	Mağdurlar İçin Adalet Derneği	Süresiz	Nisan 2020
39	Hayatboyu Eğitim ve KG Derneği	Süresiz	Nisan 2020
40	Psikolojik Hizmetler Akademisi Derneği	Süresiz	Nisan 2020
41	Sosyolojik Araştırmalar Derneği	Süresiz	Nisan 2020
42	Ahlaki Değerler Eğitimi Derneği	Süresiz	Nisan 2020
43	Mağdur Haklarını Korumu Derneği	Süresiz	Nisan 2020
44	BADER-Bağımsız Arabulucular Derneği	10 yıl +	Kasım 2021
45	DOSTEL Arabuluculuk Merkezi	10 yıl +	Kasım 2021
46	KGK-Küresel Gazeteciler Konseyi	10 yıl +	Ocak 2022
47	MALİ MÜŞAVİRLER VAKFI	10 yıl +	Mart 2022
48	AÇÖV-Anadolu Üniversitesi OM Vakfı	10 yıl +	Mart 2022
49	SOSYODER-Sosyologlar Derneği	10 yıl +	Mayıs 2022
50	İSTANBUL BAROSU (2)	10 yıl +	Haziran 2022
51	MUSTAFA TAMER SA VAKFI	10 yıl +	Eylül 2022
52	MOBBİNG İLE MÜCADELE DERNEĞİ	10 yıl +	Kasım 2022

T.C.
AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Yazı ve Kurul İşleri Müdürlüğü

GÜNLÜ EVRAK

20.12.2023

Sayı : E-82493341-100-465573
Konu : "Yeminli Sosyal Arabuluculuk" ve
Yeminli Şiddet Önleme Formatörlüğü"
Başarı Sertifikaları

ŞİDDETLE MÜCADELE VAKFI (HEGEM) YÖNETİM KURULU BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) 11.12.2023 tarih ve 2023-19 sayılı yazınız.
b) 12.12.2023 tarihli ve E-27494148-770-462097 sayılı yazı.

Aydın Adnan Menderes Üniversite ile Şiddetle Mücadele Vakfı arasında, Kasım 2021 tarihinde işbirliği protokolü imzalanmıştır. Bu protokole istinaden, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Uzaktan Eğitim Merkezi (ADÜZEM) uzaktan eğitim altyapısı kullanılarak Şiddetle Mücadele Vakfı tarafından gerçekleştirilen "Yeminli Sosyal Arabuluculuk" ve Yeminli Şiddet Önleme Formatörlüğü" sertifika programlarını başarı ile bitiren belge almaya hak kazanan adaylara, Üniversitemiz Sürekli Eğitim Araştırma ve Uygulama Merkezi (ADÜSEM) tarafından E-Devlet üzerinden doğrulatabildikleri Başarı Sertifikası verilmiştir. Kişisel Verilerin Korunması Kanunu istinaden 4.701 katılımcıya ait maskelenen listeler ekte gönderilmektedir.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

Prof. Dr. Bülent KENT
Rektör

Ek:Katılım Listesi

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BS58P9CE6H

Belge Takip Adresi : <https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5740&eD=BS58P9CE6H&eS=465573>

Adres:ADÜ Merkez Kampüs Aytepe Mevkii 09100 Efeler/AYDIN
Telefon:0256 218 20 00 Faks:0256 214 66 87
e-Posta:yaziisleri@adu.edu.tr Web: idari.adu.edu.tr/subemudurlugu/yaziisleri/
Kep Adresi:adnanmenderesuniversitesi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Hatice ABRA
Unvanı: Biolog
Tel No: 0256 220 2603

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

T.C. CUMHURBAŞKANLIĞI

12. Kalkınma Planı ve İnsan Hakları Eylem Planı gereği

Adalet Bakanlığı ile HEGEM Vakfı ortaklığı ile yürütülen,

“İNSAN HAKLARI, ŞİDDETLE SİVİL MÜCADELE VE SOSYAL ARABULUCULUK BAĞLAMINDA ETKİN SAHA AKTÖRLERİ YETİŞTİRİLMESİ SEFERBERLİĞİ”

“AİLE TEMELLİ YEMİNLİ ARABULUCULUK” SERTİFİKA PROGRAMLARI UYGULAMA YÖNERGESİ

1. BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1. Bu yönergenin genel amacı; “İnsan Hakları, Şiddetle Mücadele ve Sosyal Arabuluculuk Bağlamında Etkin Saha Aktörleri Yetiştirilmesi Seferberliği: 2024-2034” faaliyetleri bağlamında yürütülen “Aile Temelli Arabuluculuk” sertifika programlarının 2024 yılına ait uygulama usul ve esaslarını düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2. Bu yönerge; Adalet Bakanlığı-HEGEM Vakfı ortaklığı, İçişleri Bakanlığı desteği ve paydaş kurumlar iş birliği ile yürütülen, “İnsan Hakları, Şiddetle Sivil Mücadele ve Sosyal Arabuluculuk Bağlamında Etkin Saha Aktörleri Yetiştirilmesi Seferberliği: 2024-34” faaliyetlerinden, “Aile Temelli Arabuluculuk” sertifika programları hakkında yapılması gereken işleri tanımlar.

Dayanak

Madde 3. Bu yönerge; “Üst Politika Belgeleri”, Cumhurbaşkanlığı 2013/16 sayılı Genelgesi, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının 2024 Şiddetle Mücadele Planı, İçişleri Bakanlığı 2024 Şiddetle Mücadele Faaliyet Planı, HEGEM Vakfı Resmi Senedi, Adalet Bakanlığı Proje Resmi açılış/tanıtım yazısı, Adalet Bakanlığı-HEGEM Vakfı iş birliği protokolü, Anadolu Üniversitesi-HEGEM Vakfı arasında yapılan iş birliği protokolü, “Sosyal Arabuluculuk ve Danışmanlık Akademisi” yönetmeliği, Vakıf Genel Kurulu/Proje Yönetim Kurulu’nun ilgili kararları ve paydaş kurum/kuruluşlarla yapılan iş birliği protokolleri ve özel sözleşmeler esas alınarak hazırlanmıştır.

TANIMLAR

Madde 4. Bu yönergede geçen;

- Bakanlık: Adalet Bakanlığını,
- Vakıf: Şiddetle Mücadele Vakfını,
- Akademi: Sosyal Arabuluculuk Akademisini,
- Üniversite: Anadolu Üniversitesini, ifade eder.

2. BÖLÜM

Projenin/Yönergenin Yasal Dayanakları

Madde 5. Projenin/yönergenin yasal dayanakları şunlardır:

- a. On birinci Kalkınma Planı
- b. On İkinci Kalkınma Planı
- c. İnsan Hakları Eylem Planı
- d. Cumhurbaşkanlığı 2021/9 Genelgesi
- e. Cumhurbaşkanlığı 2023/16 Genelgesi
- f. Adalet Bakanlığı Resmi Yazısı (10.11.2021 tarih / ... 45.02.70/32289 sayılı)
- g. Adalet Bakanlığı-HEGEM Vakfı iş birliği protokolü
- h. Millî Eğitim Bakanlığı-HEGEM Vakfı iş birliği protokolü
- i. HEGEM Vakfı paydaş Üniversiteler iş birliği protokolleri
- j. HEGEM Vakfı Anadolu Üniversitesi iş birliği protokolü
- k. HEGEM Vakfı paydaş kurum/kuruluşlar iş birliği protokolleri
- l. Vakıf Yönetim ve Genel Kurul kararları

Madde 6. Cumhurbaşkanlığı On Birinci Kalkınma Planı, İnsan Hakları Eylem Planı gereği yürürlüğe konan, *“İnsan Hakları, Şiddetle Sivil Mücadele ve Sosyal Arabuluculuk Bilincini Güçlendirici Saha Aktörleri Yetiştirilmesi Projesi: 2021-2030”* açılış programı, ilgili Bakanlıklar, 32 Üniversite Rektörlük temsilcilerinin katılımıyla 18 Kasım 2021 tarihinde Ankara’da; Proje bölge toplantısı, çok sektörlü katılımıyla Manisa Celal Bayar Üniversitesi ev sahipliğinde 23 Mayıs 2022 tarihinde Manisa’da; sertifika program katılımcılarının **yemin ve mezuniyet töreni** 21 Haziran 2023 tarihinde Aydın Valiliği himayelerinde, Aydın ilinde; Cumhurbaşkanlığı, Strateji ve Bütçe Başkanlığı’nın Genel Müdür düzeyinde temsil edildiği, tüm Bakanlıkların, ve çok sayıda kuruluşun davetli bulunduğu olduğu, **“Proje, Pilot Dönem Çalışmalarının Değerlendirilmesi, Cumhurbaşkanlığı On İkinci Kalkınma Planı ve Bağlı Yeni İnsan Hakları Eylem Planları için Öneriler Çalıştayı”** Temmuz 2023 tarihinde Ankara’da gerçekleştirilmiştir.

Madde 7. HEGEM Vakfı proje bağlamında, Adalet Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı ve 27 Devlet Üniversitesi Rektörlüğü ile iş birliği protokolleri imzaladı; bağlı olarak 2022-2023 döneminde pilot iller faaliyetleri başarıyla tamamladı. **Eskişehir Valiliği himayesinde 16 Kasım 2023’te**, 17 Bakanlık, 254 kuruluşun katılımıyla yapılan **proje bilgi paylaşım toplantısında**, bu proje faaliyetlerinin, ülke düzeyinde ve bütün kurumlar ekseninde; *“İnsan Hakları, Şiddetle Mücadele ve Sosyal Arabuluculuk Bağlamında Etkin Saha Aktörleri Yetiştirilmesi Seferberliği: 2024-34”* olarak devam etmesi kararı ilan edildi.

3. BÖLÜM

Sertifika Programları; Usul ve Esaslar, Faaliyetler

Madde 8. Pilot çalışma dönemi başarı ile tamamlanan projenin, 2024 yılından itibaren ülke genelinde hayata geçirilmesine karar verilen **sertifika programları** şöyledir:

- A) **Yeminli Sosyal Arabuluculuk**
- B) **Şiddet Önleme ve İnsan Hakları Danışmanlığı**
- C) **Okul Merkezli Sosyal Arabuluculuk**
- D) **İş Hayatında Sosyal Arabuluculuk**
- E) **Aile Temelli Arabuluculuk**
- F) **Kentsel Arabuluculuk**
- G) **Kampüs Arabuluculuğu**

Madde 9. Usulen sertifika programları çok sektörlü iş birliği içinde (daha çok bir imece usulü ile) yürütülecektir. Dayanak belge tanımlarına göre;

- a) Adalet Bakanlığı ve diğer ilgili Bakanlık makamları üst resmi yazıları yazacaklar,
- b) Vakıf; yürütme ve koordinasyon işleri, akademisyen temini, materyal geliştirme iş ve işlemlerini yürütecek,
- c) Sertifika eğitim sürecinin yetki ve sorumluluğu ilgili üniversitelere ait olacak, Üniversite, sertifika programlarının ilanı/resmi yazı, kayıtlar, katılımcılara ders ve materyallerin sunumu, sınavlar ve başarı belgelerini düzenlenip katılımcılarla ve Proje Yönetim Kurulu ile paylaşılması işlemlerinden sorumlu olacaktır.

Madde 10. “AİLE Temelli Arabuluculuk” Eğitimi Sertifika Programı

6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu 2012 yılında yürürlüğe girmişti. Devamen çıkartılan Yönetmelik/Yönerge hükümlerine göre yargı aşaması arabuluculuk uygulamalarına devam edilmektedir. Alternatif anlaşmazlık çözüm yol ve modellerinin çeşitlendirilmesinin gereği, Adalet Bakanlığının 2021 yılında yedi ayrı Bakanlık ve YÖK’e yazılan Resmi yazısında vurgulanmıştır:

*“Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminin ilk kalkınma planı olan 11. Kalkınma planı kapsamında temel amaç olarak belirlenen 2.3 NİTELİKLİ İNSAN, GÜÇLÜ TOPLUM başlığı altında tüm bireylerin kapsayıcı ve nitelikli bir eğitime ve de hayatboyu öğrenme imkanlarına erişim sağlamaları amaçlanmış, ailenin güçlendirilmesine yönelik politikalar ise toplumsal bütünleşme ve sosyal riskleri azaltmaya dönük en önemli kamu politikalarından biri olarak görülmüştür. Bu çerçevede, bakanlığımızın hedefleri içinde yer alan toplumsal uzlaşmayı tesis etmek amacıyla, hukuk uyuşmazlıkları dışında kalan akrabalık, komşuluk, **aile**, işyeri, okul, üniversite gibi alanlarda sosyal ilişkilerden kaynaklı ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözümüne destek olarak HEGEM Vakfı ve bu Vakıfla protokol imzalamış 27 Devlet Üniversitesi iş birliği içinde, ‘İnsan Hakları, Şiddetle Sivil Mücadele ve Sosyal Arabuluculuk Bilincini Güçlendirici Saha Aktörleri Yetiştirilmesi Projesi’ geliştirilmiştir...”*

Resmi yazıda ifade edilen projenin belirlenmiş pilot iller faaliyetlerinde olmak üzere 2022-2023 yıllarında 3.471 katılımcı “Sosyal Arabulucu” ve 1.230 katılımcı “Şiddet Önleme ve İnsan Hakları Danışmanı/Formatörü olarak sistemden mezun edildi.

Gelinen aşamada “Sosyal Arabuluculuk” sertifika program uygulamalarının ülke ve ilgili kurumlar/alanlar düzeyinde yaygınlaştırılması kararı alındı; bu yeni kararlar “Aile Temelli Yeminli Arabuluculuk” sertifika programı geliştirildi.

Madde 11. “AİLE Temelli Arabuluculuk” programlarına kimler başvurabilir?

“Yeminli Aile Temelli Arabuluculuk” eğitimi sertifika programına prensip olarak aşağıda ifade edilen kategoridekiler başvurabilir:

- a) “Yeminli Sosyal Arabuluculuk” sertifika programı mezunları
- b) “Ruh Sağlığı Profesyonelleri” ve “Aile Danışmanları”
- c) “Şiddet Önleme ve İnsan Hakları Danışmanlığı” programı mezunları
- d) İnsan ve Toplum Bilimlerinden lisans üstü mezuniyet belge sahipleri
- e) AVUKATLAR, Aile Mahkemeleri ve Çocuk Mahkemesi üye ve uzmanları

(Proje Yönetim Kurulu kararı ile, hedef kitle kriterleri yeniden belirlenebilir.)

Madde 12. "AİLE TEMELLİ ARABULUCULUK" SERTİFİKA PROGRAMI

1	ŞİDDET KÜLTÜRÜ Komisyon
2	AİLE ARABULUCULUĞUNUN GEREKLİLİĞİ VE UYGULAMA ÖRNEKLERİ Doç. Dr. Hasan H. TAYLAN- Dr. Hüseyin Z. KARA
3	AİLE ARABULUCULUĞUNUN FELSEFİ VE SOSYOLOJİK TEMELLERİ Prof. Dr. Sevda MUTLU- Doç. Dr. Fatih ARSLAN- Dr. Âdem ÖKTEN
4	"İNSAN" ve HAKLARI Komisyon (Editör: Prof. Dr. Gökhan GÜNEYSU)
5	ŞİDDET VE ÖNLEME YÖNTEMLERİ Prof. Dr. Zahir KIZMAZ
6	AİLEDE UYUŞMAZLIK VE ÇATIŞMA ÇÖZÜMÜ ANALİZİ Prof. Dr. Sezai ÖZÇELİK- Prof. Dr. Ayşe Dilek ÖĞRETİR ÖZÇELİK
7	AİLE TEMELLİ İLERİ ARABULUCULUK Doç. Dr. Gül Sultan ÖZEREN

Madde 13. "Aile Temelli Arabuluculuk" Sertifika Programları kayıt süreci

- a) "Aile Temelli Yeminli Arabuluculuk" Sertifika program (2025 dönemi) kayıtları eğitim süreci, Anadolu Üniversitesi SEM Müdürlüğü tarafından ilan edilecek ve başlatılacaktır.
- b) Bakanlıklara veya kurumlara sertifika programlarıyla ilgili yazılar Anadolu Üniversitesi üzerinden veya konuya göre, Eskişehir Valiliği/HEGEM Vakfı yönetimince yazılacaktır.
- c) Sertifika program kayıtları, dersler, sınav ve belgelendirme süreci Anadolu üniversitesi (ihtiyaca ve konuya göre "**Proje Hizmet Birliği**") içinde yetkilendirilen üniversiteler) üzerinden gerçekleştirilecektir.
- d) "Aile Temelli Yeminli Arabuluculuk" Sertifika Programı katılım resmi ücreti **basılı altı kitap dahil** 17.000,00 TL'dir. (HEGEM Vakfı ile proje iş birliği imzalı protokolü bulunan Bakanlık, Valilikler ve diğer paydaşlarla ilgili istisnalar saklıdır.)
- e) Belirlenmiş olan "sertifika katılım payı" kayıt sürecinde gösterilecek hesaba yatırılacak; katılımcılardan istenen kayıt formu doldurularak program başvurusu tamamlanacaktır.
- f) Katılımcılar sertifika süreci ile ilgili her konuda kayıt yaptırdıkları (öğrencisi oldukları) Üniversite mevzuatına göre hareket edeceklerdir.
- g) Katılımcılar, mezuniyet, görev ve durumlarını belirten belgeleri kayıt sırasında sisteme girmekle sorumludurlar.
- h) "Aile Temelli Yeminli Arabuluculuk" eğitimi sertifika programı, Anadolu Üniversitesi (ve ihtiyaca göre yetkilendirilecek diğer Üniversitelerin) ilan şartlarına ve Üniversite mevzuatına göre yürütülecektir.
- i) Programda altı ayrı ders bulunmaktadır. Dersler asenkron olarak sisteme yüklenecek; katılımcılar dersleri istedikleri zamanda ve eğer isterlerse izleyebileceklerdir.
- j) Sertifika programlarıyla ilgili sınavlar online sistemle gerçekleştirilecek; sınavlar hakkında gerekli bilgilendirmeler Üniversite yetkili birimleri üzerinden yapılacaktır.
- k) Sertifika programı sınavları Üniversite tarafından yapılacak, başarı belgeleri Adalet Bakanlığı, HEGEM Vakfı ve Üniversite adına düzenlenecektir.
- l) Sertifika programlarını bitirerek Üniversite onaylı "başarı belgesi" alanların, belli bir uygulama süreci sonunda tasnif/akredite aşamasında "YETKİ BELGESİ" edinilebilmesi için "SOSYAL ARABULUCULUK AKADEMİSİ" başkanlığına başvurulacaktır.

Madde 14. “Aile Temelli Arabuluculuk” sertifikası uygulama usulleri

- a) **“Aile Temelli Yeminli Arabuluculuk”** sertifika programı planlama, yürütme, tasnif ve akredite yetkisi, yukarıda belirtilen, Dayanak (Madde: 3) ve Yasal Dayanaklar (Madde: 5) bağlamında olmak üzere Vakfa aittir.
- b) Projenin tüm mali sorumlulukları/giderleri, Adalet Bakanlığı-HEGEM Vakfı Protokolü belirlemeleri üzere Vakfa aittir. Sertifika programları ile ilgili ders materyallerinin, ders anlatımlarının, sınav sorularının sorumluluk ve telif hakları HEGEM Vakfı’na aittir.
- c) Tüm sertifika program katılımcıları, sertifika programları süresince ve mezuniyetleriyle ilgili hususlarda kayıt yaptırdıkları yetkili üniversitenin mevzuatına tabi olacaklar; tüm işlemlerini bu yönergede belirlenmiş normlar bağlamında yürüteceklerdir.
- d) Dersler, sınavlar ya da uygulamaya dönük faaliyetler ilan edilen yönergelere göre ve Merkez tarafından ilan edilen usul ve esaslara göre olacaktır. Eğitim programı bağlamında özellikle uygulamaya dönük ders anlatımları ilgili sisteme yüklenecek ders canlı katılım (devam) zorunluluğu olmayacaktır.
- e) **“Proje Hizmet Birliği”** ekseninde materyaller, dersler ve soru havuzu oluşturulacak; böylece ihtiyaca ve sertifika türüne göre farklı üniversitelerle, farklı gruplara aynı sertifika programı eş zamanlı uygulanabilecektir.
- f) **“Aile Temelli Yeminli Arabuluculuk”** programını başarı ile bitirenler, belgelerini almadan önce **‘bilgi ve yemin formu’** doldurmakla yükümlüdürler.
- g) **“Aile Temelli Yeminli Arabuluculuk”** mezunlarının faaliyetleri ilgili Bakanlık, kurum ve kuruluşların var olan ya da çıkartacakları mevzuatlarına; serbest piyasa koşullarına ve katılımcıların kendi başka türlü tercihlerine göre olacaktır. Bu bağlamda, her tür sosyal arabuluculuk programlarının, yaygınlaşması, güçlendirilmesi, mevzuatlarının çıkartılması hususlarında var olan çabalarının ötesinde Vakfın ya da Üniversitenin bir iş verme ya da bulma sorumluluğu olmayacaktır.
- h) **“Aile Temelli Yeminli Arabuluculuk”** programını bitirenler tasnif/akredite süreciyle ilgili, **“Sosyal Arabuluculuk Akademisi”** başkanlığına başvuruda bulunabilecekler; Akademi başkanlığınca başvurusu kabul edilenler, Vakfın ya da iş birliği yapılan kurum ve kuruluşların faaliyetlerinde öncelikli olarak yer alabileceklerdir.
- i) **“Aile Temelli Yeminli Arabuluculuk” akredite/tasnif/yetki belgesi** aşamasına ilk mezuniyet sonrasında Adalet Bakanlığı-HEGEM Vakfı ilgili protokol maddelerine göre ve diğer ilgili Bakanlık taleplerine göre geçilecektir.
- j) **İlgili Bakanlıklar, “Aile Temelli Yeminli Arabuluculuk” yetki belgesi sahibi olan aktörlerden nasıl yararlanacaklarına**, üst politika belgeleri tanımlamalarına, kendi mevzuatlarına ve stratejik eylem ve faaliyet planlarına göre karar vereceklerdir. *Ankara Çalıştayı” sonuç raporunda da tanımlandığı üzere sertifika programlarından mezun olanların görevleri ile ilgili Bakanlık çalışmaları sürdürülmektedir.*
- k) İlgili oldukları sertifika programını (yeminli sosyal arabuluculuk, aile temelli yeminli arabuluculuk ya da diğer) ve uygulama/staj dönemini başarı ile bitiren katılımcıların, “Yetki Belgesi” sahibi olduklarını gösterir kesinleşmiş listeler, “Sosyal Arabuluculuk Akademisi” Başkanlığınca ilgili kurumlara ve kuruluşlara bildirilecektir.
- l) **“Aile Temelli Yeminli Arabuluculuk” eğitimi sertifika programları, başta Türk Devletleri olmak üzere Avrupa ülkeleri ve diğer ilgili ülkelerin katılımına yönelik çalışmalar devam etmekte olup, bu yöndeki organizasyon bilgileri Bakanlık, Üniversite ve Vakıf organları yoluyla ayrıca paylaşılacaktır.**

4. BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Madde 15. “İnsan Hakları, Şiddetle Sivil Mücadele ve Sosyal Arabuluculuk Bağlamında Etkin Saha Aktörleri Yetiştirilmesi Seferberliği: 2024-2034” tüm faaliyetleri, HEGEM Vakfı Yönetim Kurulu tarafından yönetilecek; proje saha çalışmaları, 25 ildeki resmi şubelerimizle ve 81 ildeki kanuni temsilcilerimizle yürütülecektir. Proje Yönetim Kurulu kararlarına bağlı olarak, illerde/ilçelerde “Aile Temelli Arabuluculuk ve Danışma Merkezleri” uygulama ve hizmet birimleri kentlerin yapı ve ihtiyaçlarına göre katılacak paydaş kurum kuruluşların (resmi-özel kurum/kuruluşlar, yerel yönetimler, Üniversiteler, STK’lar...) birlikteliği ile şekillenecek, yeni hizmet yapılarına dönüşecektir.

Madde 16. Sertifika program katılımcılarının kayıt sürecinin tamamlanması, başarı sınavlarının yapılması, sınav sonuçların paylaşılması, başarılı olan katılımcıların belgelerinin düzenlenmesi **Anadolu Üniversitesi** tarafından gerçekleştirilecektir. Süreç içerisinde ihtiyaca göre, iş ve işlemlerin yürütülmesi ve tamamlanmasında, proje hizmet havuzundaki diğer yetkili üniversitelerden de yararlanılabilecektir.

Madde 17. “Aile Temelli Yeminli Arabuluculuk” ve “İş Hayatında Yeminli Sosyal Arabuluculuk” sertifika programları ile ilgili ihtiyaca göre ayrıca ek yönergeler çıkartılabilecektir. Bu yönergede açık olmayan veya yetersiz kalan konular için Vakıf Resmi Senedi, Adalet Bakanlığı Proje açılış resmi yazısı, Adalet Bakanlığı-HEGEM Vakfı iş birliği protokolü ile HEGEM Vakfı ile ilgili Üniversiteler ve diğer paydaş kurum-kuruluşlar arasında yapılan protokol/sözleşme hükümlerine başvurulur.

Madde 18. Yönerge hükümleri, Proje Yönetim Kurulu tarafından yürütülür.

Madde 19. İŞBU YÖNERGE ALTI SAHİFE VE 19 MADDEDEN İBARET OLUP, VAKIF YÖNETİM KURULU ONAYINDAN SONRA YÜRÜRLÜĞE GİRER.

Asle onayleder.

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Eğitim Dairesi Başkanlığı

Sayı : B.03.0.EDB.0.02.04.218-776/382/2146
Konu : Eğitim Yoluyla Şiddetin Azaltılması
ve Suçun Önlenmesi Projesi

30/03/2009

BÜTÜN VALİLİKLERE

Eğitimin insan hayatına bağlı bir süreç olduğunun ortaya çıkmasıyla birlikte gündeme gelen "Hayat Boyu Eğitim" kavramı; bireyin özel, aile, sosyal ve meslekî yaşamında en büyük gelişmenin sağlanabilmesi için, yaşamının tüm alanlarında yürüttüğü örgün, yaygın ve algın öğrenmeyi kapsar.

Bu konuda faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşlarından biri olan Hayat Boyu Eğitim Gelişim Merkezi Derneği (HEGEM), 2008-2013 yılları arasında gerçekleştirilecek olan "Eğitim Yoluyla Şiddetin Azaltılması ve Suçun Önlenmesi Projesi" kapsamında, ülke genelinde "Aile Eğitimi Seferberliği" başlatmıştır.

Projenin temel amacı; suçu, okul ve sosyal çevrede oluşmadan önleyebilmek için şiddet, saldırganlık ve suçluluk konularında toplumsal duyarlılığı artırmak ve ortak bilinç oluşturmak; Türk toplumunun temeli olan aile kurumunu ve çocukları küresel sürecin olumsuz etkilerinden korumak; aile-okul yaklaşmasını sağlamak ve aile-çocuk konularına bilimsel yöntemlerle yaklaşarak sıkıntıları büyümeden çözmek; dolayısıyla mutlu ve başarılı nesiller yetiştirilmesine katkıda bulunmaktır.

Projenin hedef yerleri; büyük şehirlerde her ilçe, ayrı bir çalışma sahası olarak sayılmak üzere tüm iller, tüm denetimli serbestlik ve sosyal yardım merkezi bulunan ilçeler, nüfusu yirmi binin üzerindeki ilçeler olarak belirlenmiş olmakla beraber; projeye, şahsa yönelik şiddet, genel suç oranları, intihar girişimleri ve suç artış hızı yönlerinden daha sıkıntılı il ve ilçelerden başlanması plânlanmıştır.

Projenin hedef kitlesi ise, eğiticinin eğitimi boyutunda; Millî Eğitim Bakanlığı kurumlarındaki ilgili öğretmenler ve uzmanlar, denetimli serbestlik merkezleri elemanları, aile mahkemesi uzmanları, çocuk mahkemesi uzmanları, cezaevlerinde görevli öğretmen, psikolog, pedagoğ ve sosyologlar, SHÇEK uzmanları, emniyet çocuk şubesi elemanları, halk eğitimi merkezi öğretmen ve uzmanları, belediyelerin aile destek hizmetleriyle ilgili elemanları, atanamamış ilgili fakülte mezunları; aile eğitimi boyutunda, tüm aileler olarak tespit edilmiştir.

Çalışmada; okul öncesi dönemde çocuğu bulunan ailelere, Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü, Rehberlik ve Araştırma Merkezi (RAM) Müdürlüğü, Emniyet Çocuk Şubesi Müdürlüğü, Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü ve okul rehberlik servislerince belirlenen risk altındaki ailelere öncelik verilmesi benimsenmiştir.

Seferberlik süresince; yirmialtı bin öğretmenin ve uzmanın yerinde "Eğitimcinin Eğitimi" seminerlerinden; onbir milyon kişinin "Aile Eğitimi" programlarından; tüm toplumun TV, radyo, kitap, dergi, broşür ve benzeri yollarla her çeşit bilgilendirme çalışmalarından, yararlandırılması öngörülmektedir.

Projenin, çocukların suçtan korunmasını ve dolayısıyla toplumun güvenliğini sağlayacak önlemlerin, aile ve okuldan başlayarak alınmasına yönelik duyarlılık ve bilinç artırma faaliyetlerinin yaygınlaştırılmasını hedeflediği göz önüne alındığında; çocukların suç gibi önemli bir tehlikeden korunabilmelerinin, onların gelişimlerine yönelik her tür tehlikeye karşı duyarlı bir adalet mekanizması ile sağlanabileceği açıktır. Suça sürüklenen çocukların yetişkinler gibi yargılanmaları ve cezalandırılmalarının, onları suç ve benzeri risklerden koruyamadığı gibi, daha fazla riske açık hâle getirdiği gerçeğinden hareketle; özel korunma ihtiyacı olan veya suça sürüklenen çocukların korunması, haklarının ve esenliklerinin güvence altına alınması, toplumun adalet ve güvenlik ihtiyacının karşılanmasını sağlamak amacıyla, yeni çocuk adaleti anlayışına göre hazırlanan ve 2005 yılında yürürlüğe giren 5395 sayılı "Çocuk Koruma Kanunu" ile çocuğun kişiliği, yaşı ve içinde bulunduğu koşullar göz önüne alınarak, toplumsal kaynakların harekete geçirilmesi suretiyle kamu kurumları ile sivil toplum kuruluşlarının amaca yönelik yardımlarından yararlanılması esası benimsenmiştir. Anılan Kanununun 47nci maddesine dayanılarak çıkarılan "Çocuk Koruma Kanununa Göre Verilen Koruyucu ve Destekleyici Tedbir Kararlarının Uygulanması Hakkında Yönetmelik" ile de; Kanunda yer alan tedbirlerin hayata geçirilebilmesi için kurumlar arasında koordinasyonu sağlamak, çocuğun yararına olan tedbirlerin hızlı ve etkili biçimde uygulanmasını temin etmek, bu konuda karşılaşılan sorunlara çözüm bulmak amacıyla başkanlığı ve sekreteryasını Bakanlığımızın yürüttüğü Merkezî Koordinasyon, il ve ilçelerde ise İl-İlçe Koordinasyon kurulmuştur.

Anılan Yönetmeliğin 19 uncu maddesinin (1) inci fıkrasında, bu tedbirlerin yerine getirilmesinde kurumların koordinasyonunun (Merkezî Koordinasyon) Bakanlığımızca sağlanacağı öngörülmüş, (3) üncü fıkrasında merkezî koordinasyonu oluşturan kurum ve kuruluşlar sayılarak Merkezi Koordinasyonun; Adalet Bakanlığı müsteşarı veya görevlendireceği bir müsteşar yardımcısının başkanlığında; İçişleri Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı müsteşar yardımcıları, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürü ile Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürü ve Eğitim Dairesi Başkanının katılımı ile toplanacağı, maddenin devamında; Merkezî Koordinasyon'un, sadece suça sürüklenen çocuklara yönelik değil, bedensel, zihinsel, ahlâkî, sosyal ve duygusal gelişimi ile kişisel güvenliği tehlikede olan, ihmâl ya da istismar edilen ya da suç mağduru çocuklara yönelik olarak da, il ve ilçelerden gelen teklifler ve konuyla ilgili istatistikler doğrultusunda kısa ve uzun vadeli politikalar geliştirmekle, yasal ve idarî tedbirlere ilişkin teklifler hazırlamakla, kanunda yazılı tedbirlere işlerlik kazandırmak ve uygulanmasını sağlamakla görevli olduğu belirtilmiştir.

Koruyucu ve Destekleyici Tedbir Kararlarının Uygulanması Hakkında Yönetmeliğin 20 nci maddesi ile illerde koruyucu ve destekleyici tedbirlerin yerine getirilmesinde kurumlar arasında bağlantı, uyum, düzen ve eşgüdümün, vali veya görevli vali yardımcısı tarafından sağlanacağı hüküm altına alınmış, ilçelerde bu görev kaymakamlara verilmiştir.

Anılan maddeye göre İl Koordinasyonun; vali veya vali yardımcısının başkanlığında, Cumhuriyet başsavcı vekili yada Cumhuriyet savcısı ile il emniyet müdürü, il jandarma komutanı, il milli eğitim müdürü, il sağlık müdürü, büyükşehir, il ve merkez ilçe belediye başkanları, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bölge müdürü, olmadığı yerde Türkiye İş Kurumu il müdürü, gençlik ve spor il müdürü, sosyal hizmetler il müdürü, il özel idare müdürü ya da görevlendirecekleri yardımcıları veya vekilleri, denetimli serbestlik ve yardım merkezi şube müdürü ve baro temsilcisi marifetiyle yerine getirileceği ve illerde koordinasyonun sekreteryaya hizmetlerinin sosyal hizmetler il müdürlüğü tarafından yürütüleceği kararlaştırılmıştır.

Tüm bu hususlar çerçevesinde; projenin, Bakanlığımıza bağlı birimlerde ve mahkemelerde çalışan sosyal çalışma görevlilerinin yanı sıra, çocuklara koruyucu ve destekleyici hizmet sunan diğer kamu kurum ve kuruluşlarının benzer görevlilerini de kapsamı ve eğitim yoluyla çocukların, ailenin ve toplumun suçtan korunmasının amaçlanması nedeniyle, Bakanlığımızca da desteklenmekte olup; projenin il valilikleri, kaymakamlıklar ve merkezî koordinasyonda yer alan diğer kurum ve kuruluşlar tarafından takip edilmesi ve desteklenmesi, merkezî koordinasyonun Çocuk Koruma Kanunundan kaynaklanan çocuğun haklarının korunmasına yönelik tedbir ve politika üretmesi noktasında önem arz etmektedir.

Bu itibarla; şiddetin azaltılması ve suçun önlenmesi için, eğitim yoluyla bu konulardaki toplumsal duyarlılığı artırmak ve ortak bir bilinç oluşturarak sağlıklı nesiller yetiştirilmesine katkıda bulunmak maksadıyla, Hayat Boyu Eğitim Gelişim Merkezi Derneği (HEGEM) tarafından uygulamaya konan "Eğitim Yoluyla Şiddetin Azaltılması ve Suçun Önlenmesi Projesi"ne ve bu kapsamda başlatılan "Şiddetle Mücadele Bağlamında Aile Eğitimi Seferberliği" ile ilgili faaliyetlere gerekli desteğin verilmesini rica ederim.

Mehmet Ali ŞAHİN
Adalet Bakanı